



## Jan E. Jørgensens tale i anledning af N.F.S. Grundtvigs 236-årsfødselsdag

**Taler**

Jan E. Jørgensen  
Medlem af Folketinget for Venstre

**Dato**

8. september 2019

**Sted**

Vartov

1 Da jeg i 2011 som nyvalgt folketingsmedlem blev indfødsretsordfører – så anede jeg ikke, hvad det var – og jeg havde ingen anelse om, hvad det ville føre med sig.

5 Jeg husker tydeligt det gruppemøde, hvor de forholdsvis få ordførerposter blev fordelt til de forholdsvis mange folketingsmedlemmer. 47 var der af os i Venstres gruppeværelse. Vi havde netop tabt regeringsmagten, og de forhenværende ministre satte sig vanen tro på de bedste poster, thi den der har, skal gives, som der skrevet står.

10

Kristian Jensen – der var Venstres gruppeformænd – kiggede ud over os og fortalte, at vi alle havde fået noget af det, vi havde ønsket os – og så var der nogen af os, der havde fået noget, vi ikke vidste, at vi ønskede os. Og det gælder blandt andet Jan og Preben (Bang Henriksen) – i skal deles om

15 indfødsretsordførerskabet – der er en masse papirer, der skal læses, og I er advokater, så det er lige noget for jer.

Indfødsretsudvalget er et lille, bitte udvalg med et smalt ansvarsområde – nemlig tildeling af statsborgerskab – til gengæld er arbejdsbyrden helt enorm.

20 Jeg husker stadig det udvalgsmøde, hvor folketingsbetjentene kom op på mit kontor med to fyldte flyttekasser med flere end 400 enkeltsager på mennesker, der ønskede sig et dansk pas og stemmekort til folketingsvalget.

Betydningen af ordførerskabet viste sig imidlertid at blive stor. For

25 journalisterne ved nemlig heller ikke, hvad indfødsretsudvalget laver, så når de skulle have en kommentar om et udlændingepolitisk emne, og udlændingeordføreren ikke tog telefonen – så ringede de til mig.

30 De første fire år så jeg måbende, hvordan det røde flertal gav dansk  
statsborgerskab til tusindvis af udlændinge, der ikke kunne så meget som ét ord  
dansk. Ansøgerne havde søgt om dispensation for sprogkravet, fordi de led af en  
sygdom, der ifølge lægeattesten medførte, at de ikke kunne lære dansk. Jeg  
35 husker et møde, hvor ordføreren fra Det Radikale Venstre gjorde gældende, at  
en person med spiseforstyrrelse burde have dispensation for danskkravet – men  
langt de fleste sager drejede sig om diagnosen PTSD.

Jeg undrede mig højlydt i landets aviser over, at regeringen ikke ville gøre noget  
for at forhindre terrorismetænkte statsløse udlændinge i at få dansk  
40 statsborgerskab.

Ved valget i 2015 skiftede flertallet, og i de næste fire år blev det heldigvis langt  
sværere at få dansk statsborgerskab – både for dem, der ikke kan dansk, og dem  
der ikke kan overholde straffeloven.

45 Det var også fire år med smykkelov, håndtrykslov, burkalov og meget mere, som  
ikke alt sammen var lige elegant, og da det samtidigt blev serveret med othello-  
lagkage og en retorik, der ikke altid fik nuancerne med, så blev det en dag så  
broget, at både vores udlændingeordfører Marcus Knuth og jeg selv blev fyret  
50 fra vores poster. Det er sådan, vi er bedst til at skabe ro i Venstre.

Nu er jeg imidlertid blevet hevet ind i udlændingemanegen igen og er blevet  
medlem af udlændinge- og integrationsudvalget og indfødsretsudvalget, hvor  
jeg er blevet forfremmet til næstformand – uden at have bedt om noget af det.  
55 Det er en af den slags nyheder, som totalt er druknet i de andre personvalg vi har  
haft på det seneste, men som ikke er uden betydning.

Mine retningslinjer som først indfødsretsordfører og nu næstformand for  
indfødsretsudvalget for, hvem jeg synes skal have dansk statsborgerskab,  
60 adskiller sig ikke væsentligt fra min forgænger på posten – nemlig dagens  
fødselar – Nikolai Frederik Severin Grundtvig.

Hvis man vil være dansker, så skal man naturligvis kunne tale dansk. Det giver jo  
næsten sig selv. Alle danskere taler dansk – og kun danskere taler dansk. Engelsk,  
65 fransk, spansk og arabisk tales i mange lande – dansk tales kun i ét.

Dansk er vores modersmål. Danmark er vores fædreland. Vi er Danmarks

sønner og døtre. Det er ikke tilfældigt, at folket beskrives med familiens terminologi.

I en familie forstår man hinanden, og man forstår hun hinanden, hvis man taler sammen på det samme sprog.

Grundtvig beskrev sammenhængen mellem folk og sprog i sangen: ”Folkeligt skal alt nu være”.

”Til et folk de alle høre, som sig regne selv dertil.”

Det vigtigste er, at man selv skal føle sig som dansker. Ingen er på forhånd udelukket, og ingen skal kunne gøre sig til dommer over, om andre føler sig danske.

Men følelsen er ikke nok – for Grundtvig fortsætter sangen med at opstille to krav.

”har for modersmålet øre, har for fædrelandet ild.”

Det første – nemlig sprogøret – kan testes. Jeg husker en radioudsendelse, hvor journalisten havde spurgt en række almindelige danskere – som det hedder – om de fandt det rimeligt, at man skulle kunne tale dansk, hvis man ville være dansk statsborger, og den ene svarede ret snusfornuftigt, at når han var på charterferie og faldt i snak med en anden dansk turist ved swimmingpoolen, så ville han synes, at det var pænt mærkeligt, hvis den anden dansker ikke kunne tale dansk.

Grundtvig skrev ikke blot sange og salmer – han var som bekendt også medlem af Folketinget, og her holder man taler. I forbindelse med 2. behandlingen af lov om indfødsrets meddelelse den 1. marts 1850 sagde han følgende, der fortsat giver god mening.

” At vi skulle oplade Landet for alle Fremmede, det mener jeg vist aldrig vil falde det danske Folk eller noget andet Folk ind. Og vi vide ogsaa, at det ingenlunde er saa, at vi i andre Lande blot behøve at komme derhen, (...) for at faae Indfødsret eller lige politiske Rettigheder med Borgerne.”

Det er altså ikke nok at bo i Danmark for at få indfødsret.

Grundtvig fortsatte sin tale: ”Naar jeg saaledes seer i Motiverne, at der om een af  
110 de foreslaaede Personer staaer: „Han har gode Vidnesbyrd om Duelighed,  
Redelighed og Færdighed i det danske Sprog”, saa mindes jeg derved om, at vi  
som kloge Folk dog aldrig bør meddele Indfødsret til Nogen, som ikke har  
denne Færdighed i vort Sprog og Modersmaal.”

115 Det er ikke nok at bo i Danmark – man skal også kunne tale dansk.

Og så kommer den sidste betingelse. Den med at have ild for fædrelandet: ”Det  
følger iøvrigt af sig selv, at Den, der ikke har nogen Følelse af, at der er et eget  
lille Folk, som hedder det danske (...) han er ingen dansk Mand eller fortjener at  
120 være det.”

Det betyder jo ikke, at der ikke må bo udlændinge i Danmark. Selvfølgelig må  
der det – ligesom der bor danskere i udlandet. Familier får besøg. Gæsterne kan  
være gode venner eller forretningsforbindelser - og en sjælden gang får man  
125 uindbudte gæster i form af indbrudstyve eller hjemmerøvere.

De uindbudte gæster smider man selvfølgelig ud med besked om aldrig at vise  
sig igen. De andre gæster kan man blive så glade for, at de en dag bliver en del af  
familien. De får dansk indfødsret og får samme rettigheder som alle os andre.  
130

Men har man hverken sprog eller ild, så får man ikke dansk indfødsret.

Som Grundtvig sluttede verset i ”Folkeligt skal alt nu være:”

135 ”Resten selv som dragedukker  
sig fra folket udelukker,  
lyse selv sig ud af æt,  
nægte selv sig indfødsret.”

140 Så simpel kunne debatten om danskhed være.

Jeg deltog selv i en ret voldsom udgave af Debatten på DR2 med Clement  
Kjærgaard, hvor danskheden var til debat. Martin Henriksen fra DF blev spurgt,  
om han betragtede elevrådsformanden fra Langkær Gymnasium – Jens Philip  
145 Yasdani - som dansker. Det vidste han ikke – for han kendte ham ikke.

Som jeg fortæller i min bog – En Ægte Liberal – så stod jeg og fægtede med arme og ben for at få Clements opmærksomhed, fordi jeg ville tage afstand fra det. Jeg var meget tæt på at gå fra min plads og skabe et lille stykke tv-historie ved at stille mig over ved siden af Jens Philip, som oven i købet har en etnisk dansk mor. Og så ville jeg sige til ham, at han bare skulle vide, at det der var jeg altså ikke med på. Det var ikke rimeligt, at Martin Henriksen på den måde skulle sætte spørgsmålstejn ved, om han var dansk.”

155

Jens Philip var i fjernsynet for allerførste gang. Han var 18 år. Hans mor er pæredansk, og hans far kommer fra Iran. Da han senere på Radio 24/7 af Marie Krarup fra DF blev spurgt, om han sætter Koranen højere end Grundloven, svarede han – tydeligt målløs over spørgsmålet: 'Jeg er overhovedet ikke religiøs – jeg er ateist.' Jeg fik virkelig ondt af ham. Når end ikke en sympatisk og begavet fyr – der hedder Jens Philip – betragtes som dansk af Dansk Folkeparti, men skal mistænkeliggøres og opfattes som en potentiel trussel mod Danmark, så ser det sort ud – i mere end én forstand.

165 Nu er Jens Philip så i vælten igen. Han udtaler sig på en blog i Jyllands-Posten om Det fælles bedste – som jo er dagens tema.

Det slipper han ikke så heldigt fra. For nu at sige det pænt. Indlægget blev lagt op i fredags – på flagdagen – hvor vi hylder de danske veteraner, der sætter liv og lemmer på spil ude i verden for Danmarks sag – for fred og demokrati. Min egen fætter blev såret som udsendt for Beredskabsstyrelsen i Ex-Jugoslavien. Han kørte med nødhjælp og blev beskydt af fjendtlige kampvogne. Flere af hans kammerater døde, men Jeppe slap med livet i behold og er i dag initiativtager til den store musikfestival Engage, som støtter Veteransagen.

175

Jens Philip synes ikke, at der er noget at flage for. Han skriver følgende i sin blog: ”I dag flager Danmark for sine soldater, der har været udsendt på internationale missioner. Og i dag skammer jeg mig over Dannebrog.

180 For hvad er det egentligt, vi fejrer?

Vi fejrer, at Danmark og danskere har delagtiggjort sig selv i den imperialistiske krigsmaskine. At vi har deltaget i ulovlige krige i fjerne egne. Og at vi har bidraget til at ødelægge både lande og mennesker.

Jeg skammer mig, fordi krig ikke er noget at fejre, ære eller hylde.

190 I dag er Dannebrog mere rødt end hvidt. Mere blodigt end fredeligt. Og i dag skammer jeg mig over det.

Nogen vil indvende, at det er vores soldater, jyske knejte med for meget krudt i røven, der har ofret liv og lemmer for en sag, de troede på, friheden og demokratiets sag, som vi i dag hylder.

195

Det gir' jeg ikke en fuck for.

200 Hvis du bliver soldat – for i Danmark er det et valg, du har – sælger du dig selv, dit intellekt, din moral og din krop, til den krigeriske imperialisme, som du bliver et instrument for. At være soldat er at frasige sig retten til sit intellekt. Og så er du sgu for dum.

Man skaber nemlig ikke frihed med magt. Man skaber ikke demokrati med krig. Det eneste, man skaber, er nød og elendighed – og en god portion hykleri.”

205

210 Det er noget af det dummeste og mest sårende, jeg har læst længe. Europæerne var i hvert fald af en anden holdning, efter vi i 1945 havde oplevet unge amerikanere og englændere skabe frihed med magt og demokrati med krig – ved at smadre Hitler og hans totalitære, nazistiske krigsmaskine og sørge for, at Danmark og resten af Europa atter blev frit.

215 Og selv hvis man deler Jens Philips synspunkter, så må vi kunne blive enige om, at han under ingen omstændigheder skal sværte de danske helte, der er blevet udsendt – men i stedet bør rette skytset mod de folketingspolitikere, der har udsendt dem.

Og jeg har tænkt tanken, at lige nu sad Martin Henriksen og gned sig i hænderne, mens han sagde – hvad sagde jeg. Andre har været mere direkte og har bedt Jens Philip skride hjem – til faderens hjemland, må vi formode.

220

Men uanset hvor uenig jeg er i hans naive, pacifistiske og studentikose skrivelser, så kan jeg ikke komme til den konklusion, at Jens Philip ikke er dansker. Man må nemlig godt være uenig i, hvad der tjener det fælles bedste. Man må godt

225 mene, at vi bare skal lade som ingenting, når diktatorer i andre lande slår deres egen befolkning ihjel. At vi skal vende det blinde øje til, når terrorister trænes til at angribe mål i vesten. At vi skal vende den anden kind til og erstatte forsvaret med en telefonsvarer, der siger: Vi overgiver os – sådan som Mogens Glistrup i sin tid foreslog.

230

Jamen er man da en ordentlig dansker, hvis man skammer sig over Dannebrog? Selv er jeg stolt over Dannebrog, så det er jo fristende at svare nej.

235

Men svaret er ja – for kun en dansker kan skamme sig over Dannebrog. Jeg kan væmmes over det nazistiske flag med hagekorset – over det kommunistiske røde flag med hammer og segl – over det sorte islamistiske flag. Men jeg kan ikke skamme mig – for jeg har ikke noget af skamme mig over – det er ikke mine flag. Jeg kan kun skamme mig over selv og mine. Jeg kan kun være stolt over mig selv og mine.

240

Jeg kan være stolt af de danske veteraner. Jeg kan være stolt af at leve i et land, hvor landsmænd er uenige med mig og har friheden til at udtrykke deres uenighed. Jeg kan være stolt af at have trådt i Grundtvigs fodspor som Venstres indfødsretsordfører.

245

Tillykke med fødselsdagen.

250

**Kilde**

Manuskript tilsendt af taler

**Kildetype**

Dokumentation på online medie

255

**Tags**

Festtale

**URI**

<https://www.dansketaler.dk/tale/jan-e-jorgensens-tale-i-anledning-af-n-f-s-grundtvigs-236-arsfodselsdag>

260